

Maria Crăciun (Cluj-Napoca, Universitatea Babeș-Bolyai): *Rolul bisericii parohiale în Biserica Anti-Trinitară în Transilvania modernă timpurie*

Pornind de la faptul că literatura istorică dedicată Anti-Trinitarianismului s-a ocupat mai ales de doctrinele elaborate de teologii locali și de ideile importate de la reformatori cu aceleași tendințe din restul Europei, precum și de diferențele doctrinare care îi separau de alte confesiuni, opinia despre Treime, natura lui Iisus și statutul acestuia ca fiu al lui D-zeu, această prezentare și-a propus să acorde atenție modului în care funcționa biserica Anti-Trinitară la nivel parohial, adică în raport cu congregația. Ea își propune să deceleze modul în care principiile doctrinare au fost transformate în practică religioasă și să reconstituie articulațiile unui serviciu divin Anti-Trinitar. În fine, prelegerea se va concentra asupra rolului jucat de biserica parohială în raport cu comunitatea și asupra modelelor devoționale ale acesteia din urmă. Prin urmare am putea spune că această investigație are un dublu scop: acela de a explora rolul parohiei în experiența religioasă Anti-Trinitară din perspectiva discursului elaborat de teologi. În al doilea rând, ținând seama atât de transformările religioase cât și de reorganizarea spațiului ecleziastic, studiul va încerca să estimeze modul în care biserica parohială era folosită de congregație și rolul ei în experiența religioasă a credincioșilor.